

KESKI-SUOMEN LIITTO

Keski-Suomen luonto- ja ilmastotyössä painottuvat yhteistyö ja tiedolla johtaminen

23.4.2025 Ilmastoyhteistyön parhaat ideat –
ota talteen ja vie käytäntöön

Suvi Bayr, Keski-Suomen liitto & Emma
Thitz, Keski-Suomen ELY-keskus

Hiilineutraali Keski-Suomi 2030 tavoite ja tiekartta

- Taustalla [Keski-Suomen strategia](#)
 - pohjaa kokonaiskestävyyden periaatteelle
 - maakunnallinen hiilineutraaliustavoite vuoteen 2030 mennessä
 - tavoite pysäyttää luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen vuoteen 2030 mennessä
- Tavoitteeseen pääsemiseksi valmisteltiin vuoden 2022 aikana yhdessä sidosryhmien kanssa Hiilineutraali Keski-Suomi 2030 – tiekartta
- <https://hiilineutraali.keskisuomi.fi/>

Strategia luo yhteisen suunnan kohti Keski-Suomea, jossa luonto, ihmiset ja talous elävät sopusoinnussa.

- Tiekartta päivitetään tänä vuonna Keski-Suomen luonto- ja ilmastotiekartaksi

Maakuntastrategiassa päivitetään myös ilmasto- ja luontotavoitteita

Maakunnan suunnittelun kokonaisuus

Maakuntaohjelmaa päivitetään vuoden 2025 aikana

Kiertotaloustavoite?

Energiatavoite?

Ilmastotavoite?

Laajempi
resurssiviisaus-
tavoite?

Luonnonmonimuotoisuus
-tavoite?

LUMOAVA – Luonto- ja ilmastojohtaminen Keski-Suomen vahvuudeksi

- Hankkeen perustiedot

- Toteutusaika 1.9.2023-31.12.2025
- Toteuttajat Keski-Suomen liitto ja Keski-Suomen ELY-keskus
- Rahoitettu EU:n Oikeudenmukaisen siirtymän (JTF) rahoituksella

- Hankkeen tavoitteena on

- kytkeä ilmastonmuutoksen ja luontokadon hillinnän työ yhteen Keski-Suomessa ja mahdollistaa luonto- ja ilmastotietoon perustuva kestävä aluekehitys.
- tuottaa tietoa sekä saada tutkimustieto laajasti käyttöön Keski-Suomessa.
- tunnistaa uutta liiketoimintaa luontokadon torjunnasta ja ilmastonmuutoksen hillinnästä ja lisätä luonnonhoidon osaamista.

- Keskeisiä toimia

- Selvitys hiilinieluista ja –varastoista
- Selvitys Keski-Suomen luonnon tilasta
- Tiedon soveltamista käyttöön kunnissa, järjestöissä, yrityksissä ym. (koulutusta, tapaamisia, webinaareja, talkoita jne.)
- Hiilineutraali Keski-Suomi 2030 – tiekartan täydennys luonto- ja ilmastotiekartaksi
- Ilmasto- ja luontotiedon materiaalipankki

Tiekartan päivitys

- Hiilineutraali Keski-Suomi tiekartasta Keski-Suomen luonto- ja ilmastotiekartaksi
- Huomioi ilmastonmuutoksen hillinnän lisäksi ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja luonnonmonimuotoisuuden edistämisen
- Tavoitteet uuden strategian mukaiset (varmistuu loppusyksyllä 2025)
- Valmistuu vuoden 2025 aikana

- Päästövähennystavoite
- Hiilinielujen kasvattamisen tavoite
- Ilmastonmuutokseen sopeutumisen tavoite
- Luonnon monimuotoisuuteen liittyvä tavoite

Keski-Suomen
luonto- ja
ilmastotiekartta
kattaa nämä
teemat

Ilmastotyön verkostoja

- Keski-Suomen kuntien ilmastotyön verkosto
 - vapaamuotoinen verkosto Keski-Suomen kunnissa ilmastotyötä tekeville
 - tiedonjakoa, yhdessä oppimista, yhteistyön kehittämistä
 - Lisätietoa löytyy [täältä](#)
- Hiilineutraali Keski-Suomi 2030 – tiekartan seurantaryhmä
 - maakuntahallituksen asettama seurantaryhmä, jossa on edustajia maakuntahallituksesta sekä keskeisistä sidosryhmistä
 - seurantaryhmä on asetettu kevääseen 2025 asti

Keski-Suomen yritysten ympäristövastuullisuusverkosto YmpyräKS

- Keski-Suomen yritysten ympäristövastuullisuusverkosto YmpyräKS
 - suunnattu kaikille ympäristövastuullisuudesta kiinnostuneille yrityksille, yrittäjille ja yritysten parissa toimiville
 - tavoitteena on jakaa tietoa ympäristövastuullisesta yritystoiminnasta sekä tarjota vertaistukea
 - verkosto pyörii yhteistyöllä
 - Lisätietoa löytyy [täältä](#)

Luonto- ja ilmastovisio ...

14 päivä sitten

Yritys kinnostaako toimintasi luontoystävälliseksi? Järjestämme huuhiluissa neljä sisäilmiöiden samanaikaista työpajaa, joihin osallistuvat yritykset pääsevät tunnistamaan omia luontovalvotuksiaan matalan kynnyksen mallin avulla.

Alla ajankohdat ja tapahtumaviikot, joiden kautta voidaan lähteä ilmoittautumaan työpaikoille. Tervetuloa!

- 1.4. klo 10-11
- 2.4. klo 14.30-15.30
- 11.4. klo 14-15.30
- 24.4. klo 10-11

Työpajoja tai kahdenkeskiä sparrasutheksia voidaan järjestää muinkin aikoina tarpeen mukaan.

Työpajat järjestää Luonto- ja ilmatiedolla johtaminen Keski-Suomen vahvuudeksi -hanke, joka toteutetaan Euroopan unionin osarahoitamina.

...more

Luonto- ja ilmastovisio ...

21 päivä sitten

Keski-Suomen kuntien kolme uutta ilmastosuunnitelmaa 🌱

Peljärven kunnan ilmastosuunnitelma hyväksyttiin kunnanvaltuuston kokouksessa 17.2.

Keuruun kaupungin ilmastosuunnitelma julkaisti tiedote

Multan kunnan ilmastosuunnitelmaa lisää tiedote

Suunnitelman on valmisteut Lintinen Keski-Suomen seudullisen ilmastosuunnitelma-hankeessa ja ne ovat laitteuttava hankkeen verkkosivulla

...more

Luonto- ja ilmastovisio ...

28 päivä sitten

Metsä Groupin luontohankkeen rahoitusohjelman rahoittaa Suomessa talousministerin ulkopuolella toteutettavia luonnon monimuotoisuutta edistäviä kehityshankkeita. Hankkeet voivat liittyä esimerkiksi rakennettu ympäristön luonnoratkaisuihin, lintuvesien ja kosteikkojen luonnostatuisiin, virtavesireitinlinn, pienviesiin tai pölytäljän elinolosuhteisiin.

...more

Luonto- ja ilmastovisio ...

kaukua sitten

Onko organisaatiossasi tehty tekoja luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi tai ilmastomuotoiseen sopeutumiseksi? Hae mukaan videotuotantoon!

Videon tarkoituksena on tehdä luonnon monimuotoisuus, ilmastomuotoiseen sopeutumista ja ilmastomuotoisuuden hillintää edistäviä tekoja näkyväksi ja kannustaa suuntailemalla toimijoita mukaan luonto- ja ilmastotyöhön.

Haku on auki 15.4. asti. 🍂

Videotuotanto on osa Luonto- ja ilmatiedolla johtaminen Keski-Suomen vahvuudeksi (LUMOVA)-hanketta, joka toteutetaan Euroopan unionin osarahoittamana.

...more

Luonto- ja ilmastovisio ...

2 kaukua sitten

Keski-Suomi sai ensimmäisen Helmi-keskittymän! Pohjoisen Päijätteen luontoluettelimet 🌿

Alue on tunnustettu ekologisesti merkittäviksi kansainvälisesti, josta löytyy runsaasti arvokkaita luontokohteita, kuten lehtiä, pienviesiä, etäläisimpien lajien pohjoisimpia esiintymiä sekä arvokkaita geologisia

Luonto- ja ilmastovisio ...

2 kaukua sitten

Tervetuloa kuuntelemaan Pohjoismaiden luontopohjat ratkaisut-webinaaria 5.2.2025 klo 14.15-15.30. Webinaarin suudet:

- Erosion hallinnan keinot ratkaisualueille g.m. Hoivon ja Ruususen

Luonto- ja ilmastovisio ...

kaukua sitten

Luvasta kunnanvaltuusto hyväksyi helmikuun kokouksessaan Uraisten kunta ilmastosuunnitelman

Ilmastosuunnitelman tavoitteena on vähentää kunnan kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoteen 2035 mennessä vuoden 2007 tasolta.

Suunnitelmaa edistetään konkreettista toimenpiteillä mm. liikenteen, kestävän kulutuksen, energiatehokkuuden ja luonnonsuojelun saralla.

...more

Luonto- ja ilmastovisio ...

kaukua sitten

LUMOVA-hankeessamme on luvasta varsin vilkas tapahtumaväylä 🌱

Artikkelin on koottu kaikki kevään tällä hetkellä tiedossa olevat työpajat, infoiltoiluudet ja muut tapahtumat, joiden kohderyhmäksi ovat yritykset, kunnat ja maanomistajat. Tervetuloa mukaan! Ensimmäisenä tapahtumasarjana on tulossa luontotoimien keskitetty työpajat tulevaisuus. Luontotoimien käyttö kunnissa -työpaja Saarijärveltä 13.3.2025 klo 12-14.30 Luontotoimien käyttö kunnissa -työpaja Toivakassa 20.3.2025 klo 13-15 Luontotoimien käyttö kunnissa -työpaja Äänekoskella 25.3.2025 klo 13-15.30 Lue lisää tulevista tapahtumista ja ilmoittaudu mukaan.

Tilausludet järjestetään osana Luonto- ja ilmatiedolla johtaminen Keski-Suomen vahvuudeksi -hanketta (LUMOVA), joka toteutetaan Euroopan unionin osarahoittamana.

...more

jamk bioatalous | bioecon...

kaukua sitten

Jyväskylän yliopiston kestävyysopinogen maksuton tarjoanta täydentyi Kiertotalouden tutuksi -kurssilla. Kurssi tarjoaa tietoa neliteollisen raaka-aineiden kierrätyksen liittyvistä ongelmista, kiertotalouden perusrakenteesta, kiertotalouden mahdollisuuksista ja

Luonto- ja ilmastovisio ...

2 kaukua sitten

LUMOVA-hankkeen viimeinen toteutusvuosi on käynnistynyt! 🌱 Alkuunsa on hyvä hiellä pyrkähyä pohtimaan mitä edellisen vuosi piti sisällään ja mitä käynnistynyt vuosi tuo tullessaan. Käy lukemassa blogista mitkä kaikkea hankeessa tehtiin vuonna 2024 🍂

LUMOVA-hanketta toteutetaan Euroopan unionin osarahoittamana.

...more

Luonto- ja ilmastovisio ...

2 kaukua sitten

LUMOVA-hankkeen viimeinen toteutusvuosi on käynnistynyt! 🌱 Alkuunsa on hyvä hiellä pyrkähyä pohtimaan mitä edellisen vuosi piti sisällään ja mitä käynnistynyt vuosi tuo tullessaan. Käy lukemassa blogista mitkä kaikkea hankeessa tehtiin vuonna 2024 🍂

LUMOVA-hanketta toteutetaan Euroopan unionin osarahoittamana.

...more

Luonto- ja ilmastovisio ...

2 kaukua sitten

LUMOVA-hankkeen viimeinen toteutusvuosi on käynnistynyt! 🌱 Alkuunsa on hyvä hiellä pyrkähyä pohtimaan mitä edellisen vuosi piti sisällään ja mitä käynnistynyt vuosi tuo tullessaan. Käy lukemassa blogista mitkä kaikkea hankeessa tehtiin vuonna 2024 🍂

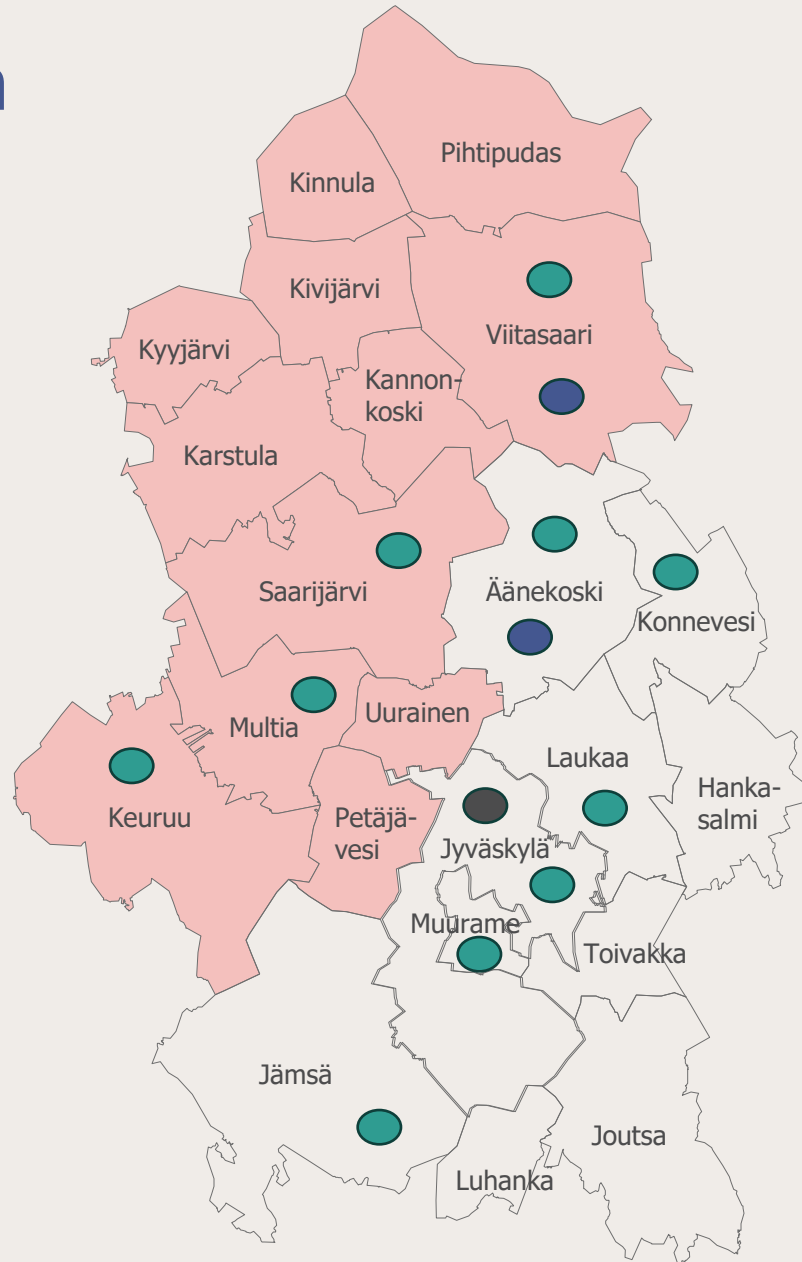
LUMOVA-hanketta toteutetaan Euroopan unionin osarahoittamana.

...more

Keski-Suomen kuntien ilmastotyö

- Ilmastosuunnitelmaa valmistellaan parhaillaan ilmastohankkeessa / ilmastosuunnitelma on juuri valmistunut
 - Keski-Suomessa 12/22
- Kuntien energiatehokkuussopimus (KETS)
 - Keski-Suomessa 10/22
 - Suomessa 152/309
- Hiilineutraalit kunnat (HINKU) tai resurssiviisaat kunnat (FISU)
 - Keski-Suomessa 2/22 + 1/22
 - Suomessa 99/309 + 11/309

Keski-Suomen liiton kattositoumus Kiertotalouden green dealiin

Kiertotalouden green dealin kattositoumuksella Keski-Suomen liitto kannustaa ja tukee alueen toimijoita kiertotalouden edistämisessä. Sitoudumme lisäämään kiertotalouden toteutumista ja edistymistä maakunnassa mm. tukemalla alueen toimijoita kiertotaloustoimien toteuttamisessa, rahoituksen hakemisessa, polttoon perustumattoman energiantuotannon käyttöönotossa, kiinteistöjen käyttöasteiden selvittämisessä sekä kannustamalla Kiertotalouden green deal -sitoumusten tekemiseen.

X.1.A Kiertotalouden green dealin edistäminen

- Kytetään kiertotalous entistä vahvemmin mukaan aluekehittämiseen ja alueidenkäytön suunnitteluun.
- Keski-Suomen liitto myöntää rahoitusta maakunnan elinvoimaa ja hyvinvointia vahvistaviin hankkeisiin.

4.3.A Polttoon perustumattomat ratkaisut lämmön ja sähkön tuotannossa

- Otetaan käyttöön polttoon perustumattomia ratkaisuja lämmön ja sähkön tuotannossa merkittävässä määrin.

1.2.X. Kokonaissuunnitelma tyhjillään olevien ja tyhjenevien julkisomisteisten kiinteistöjen käytöstä Keski-Suomessa

- Tehdään kokonaissuunnitelma tyhjillään olevien ja tyhjenevien julkisomisteisten kiinteistöjen käytöstä Keski-Suomessa.

Kiertotalousmessut

KEYNOTE-PUHUJA
JARKKO VESA
NOT INNOVATED HERE - LABORATORY
OF CREATIVE DESTRUCTION

28.08.2024

**KESKI-SUOMEN
KIERTOTALOUSMESSUT**

TAPAHTUMATILA PK5
09.00-16.00

TAPAHTUMA ON MAKSUTON.
ILMOITTAUDU MUKAAN
19.8.2024 MENNESSÄ

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Euroopan unionin
osarahoittama

JYU
CECI

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

KESKI-SUOMEN
KAUPPAKAMARI

JYVÄSKYLÄ

KESKI-SUOMEN LIITTO

- Keski-Suomen kiertotalousmessut järjestetään kolmatta kertaa syksyllä 2025.
- Teemana on kiertotalous ja luonnon monimuotoisuus

KESKI-SUOMEN LIITTO

Keski-Suomessa on paljon uutta luonto- ja ilmastotietoa

Tulossa pian Selvitys
Keski-Suomen
luonnontilasta

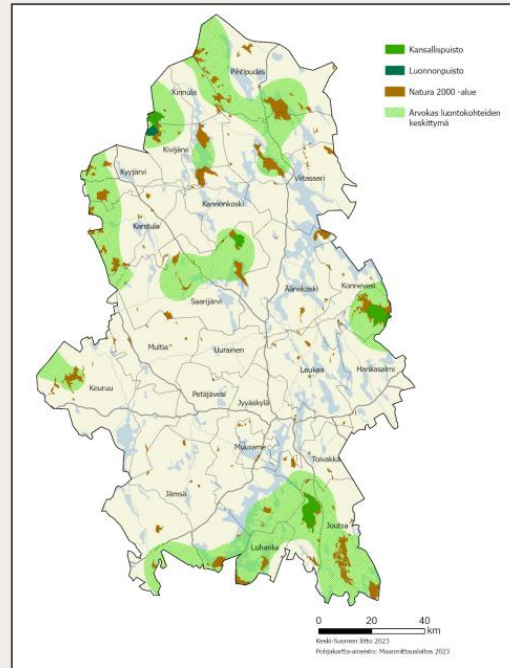

Tulossa pian Keski-Suomen
vetytiekartta

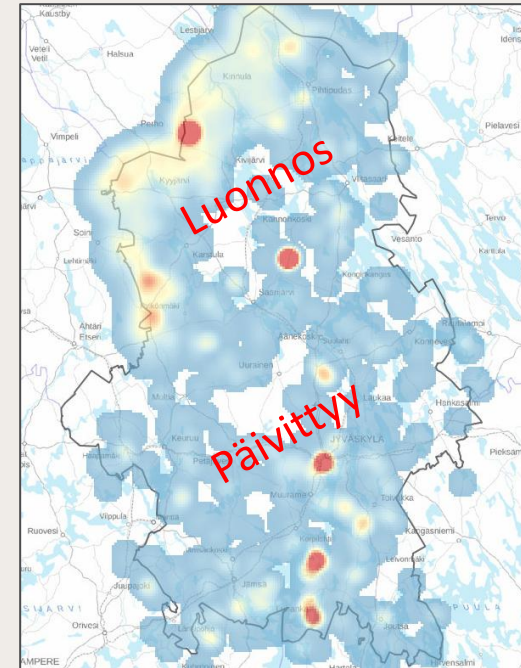

Siniviherrakennetta ja ekologista verkostoa hahmotellaan

- Selvitys tuo taustatietoa maankäytön erilaisten paineiden yhteensovittamiseen
- Uutena tekijänä suuri määrä uusiutuvan energian tuotannon hankkeita (tuuli- ja aurinkovoima)
- Vuosien varrella on tehty selvityksiä, jotka toimivat työn taustana, mm. tunnistettu luontoarvoiltaan erityisen merkittäviä alueita ja valittu vastuulajeja
- Siniviherrakenneselvitys valmistellaan vuoden 2025 aikana

Arvokkaiden luontokohteiden keskittymiä

Maakunnalliset vastuulajit, lajistokeskittymät

KESKI-SUOMEN LIITTO

Kiitos!

Suvi Bayr

Ympäristöasiantuntija

suvi.bayr@keskisuomi.fi

Emma Thitz

Ilmasto- ja
kiertotalousasiantuntija

Emma.thitz@ely-keskus.fi